

Обговорення наукової монографії директора Інституту Східної Європи доктора історичних наук, професора, академіка Віктора Ідзя «Українська Повстанська Армія – згідно свідчень німецьких та радянських архівів» в Києві під час святкування 90-то ліття з Дня Народження Голова Вченої Ради Інституту Східної Європи доктора філологічних наук, професора, академіка Петра Кононенка ©.

4 червня 2021 року, в завершення гостювання в Києві в рамках святкування 90 - то ліття з Дня Народження, вченими Інституту Східної Європи проведено обговорення наукової праці директора Інституту Східної Європи доктора історичних наук, професора, академіка Віктора Ідзя «Українська Повстанська Армія – згідно свідчень німецьких та радянських архівів» офіційним рецензентом якої є Голова Вченої Ради Інституту Східної Європи доктор філологічних наук, професор, академік Петро Кононенко.

Основні наукові положення праці та рецензію Голови Вченої Ради Інституту Східної Європи доктора філологічних наук, професора, академіка Петро Кононенко нище подаємо для ознайомлення друзями в мережі ФСБУК.

Петро Кононенко. Рецензія на монографію доктора історичних наук, професора, академіка Віктора Ідзя «Українська Повстанська Армія – згідно свідчень німецьких та радянських архівів». ©

« ... Сьогодні в 2021 році Українська Повстанська Армія(УПА) високо оцінена прогресивними українськими, європейськими, американськими, канадськими, британськими і вже відчасти російськими і польськими вченими і освітянами в світі та діаспорі. УПА вважається, як українська національна визвольна військова сила, яка внаслідок військової безкомпромісної боротьби привела український народ, українську військову і політичну еліту до відновлення Української держави в 1991 році. Сьогодні вже є аксіома: Роман Шухевич, Степан Бандера - ГЕРОІ!!!.

Так вважає і видатний український вчений, засновник наукового українознавства, корінний киянин, Голова Вченої Ради Інституту Східної Європи доктор філологічних наук, професор, академік Петро Кононенко, який у своїх наукових висновках наголошує: «... що завдяки монографії доктора історичних наук, професора академіка Віктора Ідзя «Українська Повстанська Армія – згідно свідчень німецьких та радянських архівів», яка рекомендована до друку Вченою Радою Інституту Українознавства Міністерства Освіти і Науки України, протокол № 1 Україна від 24 січня 2005 р., Україна здобула наукові знання про героїв-воїнів УПА, на основі боротьби яких, в час російської віроломної агресії, мужньо і активно веде війну проти російського окупанта сучасна УКРАЇНСЬКА АРМІЯ, яка демонструє в Європі та Світі свою стародавню козацьку бойову духовну військову силу, козацьку військову історію, козацьку військову культуру. Сьогодні Українська АРМІЯ є прикладом військової європейської доблесті для всього світового суспільства та українства, яка черпає свою енергію військової боротьби в УПА... Розуміти в 2021 році подвиги генералів, командирів, воїнів УПА, означає бути сьогодні українцем-європейцем у Європі та світі, борцем проти російської агресії, тиранії та деспотії бути воїном-захисником України на фронті українсько-російської війни...

Слід наголосити, що одним із популяризаторів боротьби УПА в українській армії, для гартування нинішніх активних борців за незалежність України проти російської агресії сьогодні є доктор історичних наук, професор, академік, завідувач Кафедрою українознавства, директор Інституту Східної Європи Віктор Ідзьо, який має великий практичний міжнародний українознавчий досвід, оскільки з 1991 по 2013 роки був москвичем, жив в Москві, досконало знає російську мову, літературу, культуру, історію... Був про-ректором Московського державного педагогічного університету з науково-організаційної роботи, захистив там кандидатську і докторську дисертації, знає московський імперський агресивний менталітет, імперську російську агресивну історію щодо України з середини правлячого наукового класу московського суспільства... - вчених - академіків, оскільки вони обрали його своїм академіком, і водночас він, як етнічний українець-галичанин Королівства Галичини (по тату і по мамі), організував, зареєстрував і очолював в Москві перший за всю історію Росії - Український державний університет міста Москви. Історик В.С.Ідзьо створив, зареєстрував Український Історичний Клуб міста Москви, був Членом Ради Об'єднання українців Росії, видав 21 Том Наукового Вісника Українського державного університету міста Москви, 16 томів 18 книг Наукового Вісника Українського Історичного Клубу міста Москви, 10 Чисел Української Історичної Газети міста Москви, захистив кандидатську і докторську дисертації, став професором і академіком, робить все щоб повернути Україну в її міжнародні кордони... Водночас у Львові, де він свій, етнічний українець-галичанин (по тату і по мамі), що дуже важливо в КОРОЛІВСТВІ ГАЛИЧИНІ..., в 2001 році утворив Інститут Східної Європи при Університеті «Львівський Ставропігон», який 10 липня 2017 перереєстрував за європейським законодавством, як науково-дослідну організацію, організував і очолив з 2003 року Кафедру українознавства, з 2005 року науковий журнал «Українознавець», якого вийшло вже 21чисел, провів багаточисленні Міжнародні наукові конференції, наукові презентації, видав більше 80 - ти наукових монографій, більше 60-ти наукових брошур, опублікував більше 800 наукових статей. Власне за таких наукових досягнень історик В.С.Ідзьо був запрошений в 2003 році на посаду провідного наукового співробітника в Національний науково-дослідний Інститут українознавства Міністерства Освіти і Науки України, де активно працював, зокрема в науковому журналі «Українознавство» в тому числі як член Редакційної Ради та в «Збірнику наукових праць Науково - дослідного інституту українознавства» і опублікував близько 100 наукових праць. З 4 червня 2004 року історик В.С.Ідзьо затверджений міністром освіти і науки В.Г. Кременем «Членом спеціалізованої вченої ради Науково -

дослідного Інституту українознавства МОН України з захисту кандидатських і докторських дисертацій». В цей же час, за рішенням Вченої Ради Національного науково-дослідного Інституту українознавства МОН України провідний науковий співробітник В.С. Ідзьо видав близько 60-ти наукових монографій та наукових брошур в тому числі в 2012 році фундаментальну монографію «Українська Повстанська Армія – згідно зі свідченнями радянських та німецьких архівів» та багато інших...

За сумлінну працю в Національному науково-дослідному Інституті українознавства МОН України історик Віктор Святославович Ідзьо був нагороджений Грамотами та «Почесними Нагородами» Національного науково-дослідного Інституту українознавства МОН України, державними орденами та ювілейними медалями.

У 2006 році Національний науково-дослідний Інститут українознавства МОН України рекомендував провідного наукового співробітника В.С. Ідзя, як визначного українознавця, по відділенню українознавства в Академію Наук Вищої Школи України. Історик Віктор Святославович Ідзьо в Академії Наук Вищої Школи України був затверджений профільним відділення українознавства, зокрема профільними вченими: Я.С.Калакурою, П.П. Кононенком та іншими, які рекомендували його в Академію Наук Вищої Школи України і за аналізом вагомості його наукових праць він був затверджений Президією Академії Наук Вищої Школи України. 8 квітня 2006 року в Києві на Загальних Зборах Академії Наук Вищої Школи України історика Віктора Святославовича Ідзьо було «Одноголосним Рішенням всіх академіків обрано АКАДЕМІКОМ Академії Наук Вищої Школи України по відділенню наукового українознавства». Затвердив рішення Відділення, Президії, Загальних зборів обрання АКАДЕМІКОМ Академії Наук Вищої Школи України по відділенню наукового українознавства – Президент Академії Наук Вищої Школи України - М.І.Дробноход, який в урочистих обставинах в присутності всіх АКАДЕМІКІВ вручив ДИПЛОМ АКАДЕМІКА, ПОСВІДЧЕННЯ АКАДЕМІКА, ДОВІДНИК АКАДЕМІКА та інші атрибути Академії Наук Вищої Школи України. Сумлінна праця історика Віктора Святославовича Ідзя засвідчена як в «НАУКОВИХ ДОВІДНИКАХ Національного науково-дослідного Інституту українознавства МОН України», в «Довіднику Академії Наук Вищої Школи України», а також в Довідниках національного та державного значення: «Науковці України – еліта держави», «Винахідники України - еліта держави», «Почесні імена України - еліта держави» та в багатьох інших. Історик Віктор Святославович Ідзьо є також віце-президент Академії Наук «Трипільська Цивілізація», академіком Міжнародної Академії Наук Євразії, першим віце-президентом «Міжнародної Асоціації Україна і світове українство» лауреатом багатьох наукових Премій і нагород і т. д. . .

Сьогодні, у важку для України (Haimat Chtadt und Faterland) епоху українсько-російської війни, наприклад у Львові, героїчних зусиль докладає, як наприклад доктор історичних наук, професор, академік, завідувач Кафедрою українознавства, директор Інституту Східної Європи Віктор Ідзьо, що створив і поширює українознавчу концепцію боротьби з російським окупантом, агресором, загарбником азіатом-дикуном, яку вклав в свою наукову монографію «Українська Повстанська Армія – згідно свідчень німецьких та радянських архівів», щоб до українця - воїна, борця, українського патріота що бореться з російським окупантом на фронті українсько-російської війни потрапила гуманістично-патріотична історична наукова книжка і підняла його бойовий дух...

Монографія доктора історичних наук, професора, академіка Віктора Ідзя «Українська Повстанська Армія – згідно зі свідченнями радянських та німецьких архівів», це феноменальна праця, яка дуже потрібна українському воїнству на фронті, як наголошував Дмитро Донцов «Бойовому ДУХУ УКРАЇНЦІВ» для ведення подальшої активної боротьби з російським окупантом, агресором, загарбником азіатом-дикуном... до повної ПОВНОЇ ПЕРЕМОГИ над ним...».

Ds: Шановні Друзі з поваги до 90 - то ліття академіка П.П.Кононенка ми не редагували його виступ, оскільки він енциклопедична Людина, інтелектуал високого Світового рівня..., як він емоційно, як філолог виступив, так ми і подали... Ми з академіком П.П.Кононенком співпрацюємо з 1989 року, тому один про одного знаємо все...

Наукові праці П.П. Кононенка опубліковані в Наукових Вісниках Українського Історичного Клубу в Москві - друкований орган українців Москви та Росії у 1997 - 2010 роках.

Засновник і головний редактор В.С.Ідзьо (Вийшло 16 Томів 18 Книг).

- 1.П.П. Кононенко, Т.П.Кононенко. Українознавство в системі освіти. Науковий Вісник Українського Історичного Клубу. - М., 1999. - Т.ІІІ.- С.2-6.
- 2.П.П.Кононенко. Проблема націоналізм - національна ідея. П.П. Кононенко, Т.П.Кононенко. Українознавство в системі освіти. Науковий Вісник Українського Історичного Клубу. - М., 2005. - Т.ХІ.- С.179-181.
- 3.П.П.Кононенко. Українська освіта і наука на сучасному етапі: проблеми і перспективи. Науковий Вісник Українського Історичного Клубу. - М., 2006. - Т.ХІІ.- С.88-98.
- 4.П.П.Кононенко. Історична проблема: націоналізм - національна ідея в українознавстві Науковий Вісник Українського Історичного Клубу. - М., 2007. - Т.ХІІІ.- С.83-85.

Наукові праці П.П. Кононенка опубліковані в Наукових Вісниках Українського державного університету в Москві. - М., 2003. - 2010. Засновник і головний редактор В.С.Ідзьо (Вийшло 21 Том).

- 1.П.П.Кононенко. Украиноведение в обустройстве национального образования Украины. Науковий Вісник Українського державного університету в Москві. - М., 2003. - Том ІІІ. - С.142-144.
- 2.П.П.Кононенко. Наказ №2 від 28 листопада 2002 року Голови Вченої Ради з нагоди 10-ти річчя Українського державного університету м.Москви (1992-2002). Науковий Вісник Українського державного університету в Москві. - М., 2003. - Том ІV. - С.22-24.

3.П.Кононенко. Творчий шлях Українського Університету м.Москви, як української науково-освітньої організації в Росії за 10 років. Науковий Вісник Українського державного університету в Москві. - М., 2003. - Том IV. - С.24-49.

4.П.Кононенко. До єдності - через багатоманітність. Науковий Вісник Українського державного університету в Москві. - М., 2004. - Том VI. - С.106-117.

5.П.П.Кононенко. Національна ідея, нація, націоналізм. Науковий Вісник Українського державного університету в Москві. - М., 2005. - Том VIII. - С.46-81.

6.П.Кононенко. Національна ідея, нація, націоналізм: Українська нація і держава очима інших народів. Науковий Вісник Українського державного університету в Москві. - М., 2005. - Том IX. - С.84-123.

7.П.Кононенко, Т.Кононенко. Українська освіта у світовому часопросторі. Науковий Вісник Українського державного університету в Москві. - М., 2008. - Том XIII. - С.186-188.

8.П.Кононенко,Т.Кононенко. Це потрібно не мертвим - це потрібно живим! Науковий Вісник Українського державного університету в Москві. - М., 2009. - Том XIV. - С.91-102.

9.П.Кононенко,Т.Кононенко. Українська наука у світовому часопросторі. Науковий Вісник Українського державного університету в Москві. - М., 2010. - Том XV - С.81-83.

Наукові праці П.П. Кононенка опубліковані в Львові в науковому журналі «Українознавець» в Інституті Східної Європи. Львів, 2005. - 2021. Засновник і головний редактор В.С.Ідзьо (Вийшло 21 Числа).

Кононенко. П.П. Українознавство в системі освіти. Українознавець. - Число I. Львів, 2005. - С.37 -46.

Кононенко. П.П. Історичні засади українознавства. Українознавець. - Число II. Львів, 2006. - С.51-55

Кононенко Петро. Історична проблема: націоналізм - національна ідея в українознавстві. Українознавець. - Число V. Львів, 2007. - С.27-30.

Кононенко Петро, Кононенко Тарас. “Українська освіта у світовому часопросторі”. Українознавець. - Число VI. Львів, 2008. - С.34-36.

Кононенко Петро. Нація, націоналізм, національна ідея. Проблема вивчення феноменів на межі XX і XXI століть. Українознавець. - Число IX. Львів, 2010. - С.21-23.

Кононенко Петро. Українознавство, як українська міжнародна система науки і освіти. Українознавець. - Число XIII. Львів, 2013. - С.37-41.

Кононенко Петро. Українці й Українознавство як світовий феномен. Українознавець. - Число XVI. Львів 2016. - С.55-65.

Кононенко Петро. Наукова проблема: національна ідея. Українознавець. - Число XX. Львів, 2020. - С.57-59

Кононенко Петро. Українська національна освіта і наука в Україні на сучасному етапі. Українознавець. - Число XXI. Львів, 2021. - С.65-73.

Бібліографію опублікованих наукових праць П.П.Кононенка уклав –

завідувач Кафедрою українознавства, директор Інституту Східної Європи

В.С.Ідзьо.

Віктор Ідзьо

Українська Повстанська Армія –

згідно зі свідченнями
німецьких та радянських архівів

Інститут Східної Європи
Eastern-European Institute

ВІКТОР ІДЗЬО

Українська Повстанська Армія – згідно зі свідченнями німецьких та радянських архівів

Монографія
видання третє

Львів • СПОЛОМ • 2021

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

У монографії розглядаються проблеми військового та політичного протистояння Організації Українських Націоналістів (ОУН) та Української Повстанської Армії (УПА) польським, німецьким і радянським окупантам.

Уперше, ґрунтуючись на співставленні та критичному аналізі джерел, автор намагається об'єктивно висвітлити ставлення керівництва ОУН і командирів УПА до формування німецькими окупантами дивізії "Галичина" на території України.

Особливу увагу автор приділяє ролі керівництва УПА та політичного проводу ОУН у створенні Української Головної Визвольної Ради (УГВР), котра уособлювала консолідуючу політичну владу всього національно-визвольного руху в Україні у 40–50 роках. У праці висвітлена діяльність УГВР, подано її структуру, документи, постанови й доведено, що УГВР була всенародним політичним і керівним органом національно-визвольної боротьби українського народу в середині ХХ століття. Подано документальні свідчення визначних діячів-патріотів, що входили до складу УГВР.

У монографії також з'ясується військова стратегія, тактика та озброєння УПА, що вкупі дало можливість національно-визвольному рухові вести активну й успішну боротьбу з окупантами України.

Автор дослідження зосереджує увагу на джерелах, виявлених у Головному Архіві Російської Федерації, "Російському Центрі збереження і використання документів новітньої історії" та в "Центрі збереження історико-документальних колекцій" Російської Державної Бібліотеки.

Зміст

Переднє слово	3
Розділ 1. Військове і політичне протистояння ОУН та УПА проти польських, німецьких і радянських окупантів України	4
РОЗДІЛ 2. Українська Повстанська Армія – аналіз свідчень німецьких та радянських архівних джерел	52
РОЗДІЛ 3. Ставлення Організації Українських Націоналістів та командирів УПА до формування німецькими окупантами України дивізії "Галичина" в світлі німецької військової документації та радянських військових архівів	82
РОЗДІЛ 4. Роль керівництва УПА та політичного проводу ОУН у створенні Української Головної Визвольної Ради в оцінках визначних її діячів та в світлі аналізу джерел (1944-2004)	95
РОЗДІЛ 5. Військова стратегія, тактика та озброєння УПА згідно з аналізом свідчень німецьких та радянських архівних джерел	130
Розділ 6. Репресивна сутність партійно-політичної та військово-поліцейської системи СРСР проти національно-визвольного руху: УГВР, ОУН, УПА згідно зі свідченнями цілком тасмних документів Головного Архіву Російської Федерації	141
Розділ 7. ОУН та УПА в роки II Світової війни, в післявоєнний період та напередодні утворення Української незалежної держави в 1991 році за свідченнями радянських джерел	199
Післяслово	205
Про автора	206

Віктор Іодзо –

директор Інституту Східної Європи, завідувач Кафедри українознавства, засновник та головний редактор наукового журналу «Українознавець», доктор історичних наук, професор, академік, віце-президент академії наук «Трипільська Цивілізація», академік АНВШ України, академік Міжнародної

Академії Наук Євразії, провідний науковий співробітник Інституту Українознавства Міністерства освіти і науки України, професор університету «Львівський Ставропігіон», професор Римського університету Павла Апостола, лауреат премії ім. Академіка Івана Крип'якевича, лауреат міжнародної премії короля Данила Галицького, перший віце-президент міжнародної Асоціації українознавців «Україна та світове українство», член президії Світової Наукової Ради при СКУ.

Автор понад 80 наукових монографій та брошур та 850 наукових статей з історії України, Росії, Польщі, опублікованих у наукових та науково-популярних виданнях.

